

KOOPERATİF VE ÜST KURULUŞLARINDA DIŞ DENETİM YAPACAKLARIN EĞİTİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı ve kapsamı, kooperatif ve üst kuruluşlarında dış denetim yapacakların tabi olacağı eğitime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, 24/4/1969 tarihli 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 69 uncu maddesi ile 1/2/2022 tarihli ve 31737 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmeliğin 17 nci maddesi ve 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Ders saati: Elli dakikalık eğitim süresini,
- c) Dış denetçi: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler veya 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa tabi meslek mensupları veya ilgili Bakanlıkça denetim yetkisi verilen birliklerde/merkez birliklerinde dış denetimle görevli personeli,
- ç) Dış denetçi eğitimi: Seksen ders saatinden az olmamak üzere verilecek temel eğitimi,
- d) Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı: Bakanlık ile yapılacak protokol çerçevesinde eğitim vermeye yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları veya üniversiteleri,
- e) Eğitim: Kooperatif birlik ve merkez birliklerindeki dış denetimle görevli personele, 3568 sayılı Kanuna tabi meslek mensuplarına ve 1/2/2022 tarihli ve 31737 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmeliğin geçici 2 nci maddesinde sayılan kişilere verilecek olan dış denetçi eğitimi ve yenileme eğitimi,
- f) Eğitim programı: Ders konularının dağılımı, eğitim planı ve eğitime ilişkin diğer ayrıntıları içeren programı,
- g) Genel Müdürlük: Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünü,
- ğ) İlgili Bakanlık: Tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst kuruluşları için Tarım ve Orman Bakanlığını; yapı kooperatifleri ve üst kuruluşları için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını; diğer kooperatifler ve üst kuruluşları için Ticaret Bakanlığını,
- h) Katılım belgesi: Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı tarafından, eğitimi tamamlayanlara verilen belgeyi,
- ı) Yenileme eğitimi: Yirmi ders saatinden az olmamak üzere verilen eğitimi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim ve Belgelendirme

Eğitimler

MADDE 4- (1) Dış denetçi eğitiminin süresi, 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen muafiyete ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, seksen ders saatinden az olmamak

üzere, yenileme eğitimi ise yirmi ders saatinden az olmamak üzere Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı tarafından belirlenir ve Genel Müdürlüğe bildirilir.

Katılım belgesi

MADDE 5- (1) Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı tarafından eğitimi tamamlayanlara katılım belgesi verilir. Katılım belgesinde, eğitimi tamamlayanların adı ve soyadı, kimlik numarası, veriliş tarihi ve geçerlilik süresine ilişkin bilgilerin yanı sıra belge numarası ve benzeri bilgiler bulunur.

(2) Katılım belgesinin geçerlilik süresi beş yıldır. Bu süre dolmadan dış denetçilerin yenileme eğitimi alarak katılım belgelerini yenilemeleri şarttır.

(3) Katılım belgesine sahip olmayanlar ve belgelerini yenilemeyenler dış denetim yapamazlar.

Eğitime devam zorunluluğu

MADDE 6- (1) Dış denetçi eğitimi ve yenileme eğitiminde katılım belgesi alabilmek için her bir ders konusunun en az yüzde yetmiş beşine katılım zorunludur.

Ders konuları

MADDE 7- (1) Dış Denetçi Eğitimi, aşağıdaki ders konularından oluşur.

- a) On iki saatten az olmamak üzere “Kooperatifçilik Mevzuatı”
 - b) Sekiz saatten az olmamak üzere “Kooperatiflerde Vergilendirme”
 - c) On altı saatten az olmamak üzere “Temel Muhasebe ve Muhasebe Standartları”
 - ç) On iki saatten az olmamak üzere “Denetim Standartları ve Sınırlı Bağımsız Denetim Standardı 2400”
 - d) Sekiz saatten az olmamak üzere “Dış Denetimde Raporlama”
 - e) Dört saatten az olmamak üzere “Bankacılık ve Sigortacılık Mevzuatı”
 - f) On altı saatten az olmamak üzere “Kurumsal Yönetim İlkeleri, Finansal Yönetim ve Finansal Raporlama”
 - g) Dört saatten az olmamak üzere “Etik Kurallar”
- (2) Yenileme eğitiminin ders saati, birinci fıkradaki ders konularının dörtte birinden az olmamak üzere belirlenir.
- (3) Genel Müdürlük ilave konular belirleyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı ve Protokol

Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı ile yapılacak protokol

MADDE 8- (1) Eğitim, Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı tarafından verilir.

(2) Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı, eğitim vermek üzere Bakanlığa yazılı olarak başvurur.

(3) Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı 7 nci maddede belirtilen konuları kapsayacak şekilde eğitim programını, eğitim verecek uzman ve akademisyenlerin yeterliliklerini kanıtlayacak özgeçmişleri, yüz yüze eğitim için kullanılacak fiziki ortamları, çevrimiçi eğitim için kullanılacak dijital programları, internet alt yapısına ilişkin bilgileri ve eğitim ücret tarifelerini gösterir raporu başvurusuyla birlikte Bakanlığa sunar. Bakanlıkça yapılacak değerlendirme neticesinde, ihtiyaç durumu da göz önünde bulundurularak uygun görülen başvurular kabul edilir. Değerlendirme sonucunda Bakanlık ile Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı arasında protokol imzalanır.

(4) Protokol yürürlükte olduğu sürece ücret tarifesi, geçerli olacağı yıldan bir önceki yılın aralık ayına kadar Bakanlığın bilgisine sunulur. Bakanlık, bu tarifenin; benzer eğitim kuruluşlarının ücret tarifeleri ile günün ekonomik ve sosyal koşullarını göz önünde

bulundurarak, fahiş ya da aşırı düşük olduğunu değerlendirdiğinde Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısından açıklama ve revizyon isteyebilir. Açıklama ve revizyonun yetersiz bulunması halinde, Bakanlıkça protokol feshedilebilir.

Eğitim başvuruları

MADDE 9- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında eğitim alması gereken kişiler, istenilen bilgi ve belgeler ile birlikte Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısına başvuruda bulunur. Başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır ve başvuru sahibi bilgilendirilir.

Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısının yükümlülükleri

MADDE 10- (1) Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı;

- a) Eğitim programını belirlemekle,
 - b) Eğitimler için uygun yer, araç ve gereçlerin temin edilmesiyle,
 - c) Yaptıkları planla ilgili eğitim materyallerini hazırlayıp programın başlamasından en az kırk beş gün önce Bakanlığa bilgi vermekle,
 - ç) Programda belirtilen konuları işlemek ve konuların eğitime katılanlar tarafından dikkatle izlenmesini sağlayacak önlemleri almakla,
 - d) Eğitim programında yer alan konularda yeterli bilgi, öğretme yeteneği ve güçlü iletişim becerilerine sahip olan eğiticileri sağlamakla,
 - e) Her yıl ocak ayında, bir önceki yıl içinde gerçekleştirdikleri eğitim faaliyetinin kapsamı ve içeriği konusunda Bakanlığa rapor sunmakla,
 - f) Eğitimi tamamlayanların verilerini Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS)'ne işlemekle,
 - g) Katılımcılara ilişkin bilgi ve belgeleri düzenli şekilde dosyalayarak protokol süresince saklamak ve protokol sona erince bu dosyaları Genel Müdürlüğe teslim etmekle,
 - ğ) Genel Müdürlükçe verilecek talimatları yerine getirmekle,
- yükümlüdür.

Eğiticilerde bulunması gereken nitelikler

MADDE 11- (1) Eğitimi verecek olan eğiticilerde, aşağıda belirtilen şartlardan en az biri bulunmalıdır:

- a) Ders vereceği alanda en az doktora düzeyinde eğitimini tamamlamış olması,
 - b) İlgili Bakanlıklarda kooperatifçilik alanında en az beş yıl çalışmış olması,
 - c) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen ve bağımsız denetimde en az üç yıl deneyime sahip olan bağımsız denetçi olması,
 - ç) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunda uzman veya daha üstü görevlerde en az beş yıl çalışmış olması,
 - d) Mesleki tecrübesi ve ders konularındaki yetkinliğinin Bakanlıkça uygun görülmesi.
- (2) Eğiticiler, kendi uzmanlık alanları dışındaki ders konularında eğitim veremezler.

Eğitim yöntemi

MADDE 12- (1) Eğitimler yüz yüze veya uzaktan eğitim yöntemiyle ve bir sınıfta en fazla elli katılımcının bulunmasıyla yürütülür. Özel durumlarda Genel Müdürlük daha yüksek sayıda katılımcı içeren programları onaylayabilir.

(2) Uzaktan eğitim yönteminin tercih edilmesi halinde kullanılacak sistemin;

- a) Farklı kaynak ve farklı sistemlerde çalıştırılabilir, değişik eğitim setleri ile yeniden kullanılabilir, yönetilebilir ve izlenebilir, kullanıcılar tarafından kolayca erişilebilir, sağlam ve kullanıcı talebini karşılayabilir nitelikte olması,
- b) Eğitim esnasında kullanıcıların katılımına imkân sağlayan etkileşimli ve eş zamanlı yapıda olması,

c) Katılımcıların sisteme giriş ve çıkışları, sistemde geçirdikleri süreler, kullanıcıların eğitimin ne kadarını tamamladığı ve benzeri verileri kayıt altına alabilir, izleyebilir ve raporlayabilir olması, gerekir.

Sorumluluk

MADDE 13- (1) Eğitime yönelik gerekli önlemlerin alınması, Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısının sorumluluğundadır. Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısı tarafından elde edilen veriler 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı olarak kullanılamaz, aktarılamaz veya başka bir şekilde işlenemez.

(2) Bakanlığın gözetimi ve Dış Denetçi Eğitimi Sağlayıcısının sorumluluğuna ilişkin hükümler protokolde belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Muafiyet

MADDE 14- (1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler eğitimden muaftır.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Kanuna tabi meslek mensupları 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (f) ve (g) bentlerinde sayılan ders konularından muaftır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Usul ve Esasların hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.